

Henk Krans

(Kampen 10 februari 1929 - Kampen 12 april 2012)

door Carel de Goeij

‘Kampen is van mĳ,’ placht hij met enige regelmaat te zeggen. Niet in gezelschap - nee, natuurlijk niet; stel dat een onverlaat met zijn woorden weg zou sluipen om daarmee hem, Henk Krans, een echte Kamper jongen, elders valselijk neer te zetten als een machtswellusteling en een lokale potentaat. Nee, altijd onder vier ogen en gevolgd door een minzaam vastpakken van de onderarm, terwijl hij fluisterend sprak: ‘Je wéét wat ik bedoel, hè?’ Zeker - Kampen was van hem en hij was van Kampen, zoals een straatbengel zich koning voelt van schoolplein, steeg en kade. ‘Van mĳ!’

Het is moeilijk, zo niet onmogelijk te spreken over de op 12 april van het vorig jaar overleden Henk Krans zonder te spreken over Kampen - zijn natuurlijke habitat. Geboren op 10 februari 1929 aan de Vloeddijk als derde kind en oudste zoon van Herman Krans en Ada Gunnink. Een groot gezin: vier meisjes (Josien en Maja van 1926 en 1927, Ada en Jonneke van 1932 en 1943) en drie jongens; zijn broers Frans en Herman waren respectievelijk vijf en acht jaar jonger. Met onderbreking van twee jaar diensttijd in Nederlands-Indië bracht hij bijna zijn hele leven door in Kampen. Houtkoper, onroerendgoed-magnaat, kunstverzamelaar en bestuurlijk en politiek zeer actief. En - last but not least - trouw kerkganger van de synodaal gereformeerde Kamper gemeenschap. ‘Een echte gereformeerde jongen,’ zoals hij zichzelf placht te betitelen.

Hij nam de aan de Spoorakade gevestigde houthandel over van zijn vader; daarnaast ontplooidde hij veel activiteiten in de onroerendgoedhandel. In 1974 - na acht jaar in Hattemerbroek te hebben gewoond, waarvandaan hij dagelijks naar Kampen forensde - maakte hij zijn entree in de gemeenteraad als fractievoorzitter van de VVD. Hoewel vaak uiterst kritisch over de trage en moeizame besluitvorming in de Kamper raad - ‘Democratie is zand, vermengd met stroop,’ was een geliefde uitdrukking van hem - bleef hij actief in gemeente- en provinciale politiek. En als hij niet hoog genoeg op de lijst stond, zorgde hij er wel voor dat hij met voorkeursstemmen of

een eigen partij (KIJK op Kampen, vanaf 2006) zijn partijtje mee kon blijven blazen. Krans gaf kleur aan de raad met vaak opvallende oprispingen: ambtenaren die hem met de hand in de zak te woord stonden, konden rekenen op een verbale schoffering, brieven gericht aan 'H. Krans' in plaats van 'de heer H. Krans' gingen ongeopend retour afzender en toen de burgemeester voorstelde een brief over een niet-betaalde rekening ter afdoening naar het college van B en W te sturen, flakkerde direct Krans' microfoonlampje: 'Pardon, meneer de voorzitter - niet ter afdoening, maar ter incasso!' Krans' stijl van debatteren was zoals hij zaken deed: kort, snel en scherp. Hij had wel iets van Boorman, het personage uit Willem Elsschots roman *Lijmen*, als het ging over zakendoen en reclame. Krans had geheel kunnen instemmen met de spreuk in Boormans kantoor: 'Gij die hier voor zaken klopt, weest in Godesnaam beknopt.'

In Godesnaam - als goed-gereformeerde jongen wist Krans als geen ander dat een kameel niet eenvoudig door het oog van de naald gaat en dat een lijkwaad geen zakken heeft. Het weerhield hem er niet van scherp, snel en succesvol te handelen, een omvangrijke kunstverzameling op te bouwen en een persoonlijk stempel te drukken op de stad die hem zo lief was. 'Bezit geeft zorg,' placht hij in een bespiegelende bui wel eens op te merken, maar nooit gaf hij de buitenwereld werkelijk inzicht in de spanning die er tussen de koopman en de dominee in zijn inborst ongetwijfeld bestaan moet hebben. Zijn hele leven bleef hem iets aankleven van de Kamper straatbengel uit de jaren dertig en veertig. Onder zijn paperassen bevond zich een groot aantal gereformeerde kerkbodes. Kamper families, van wie de voorouders daarin genoemd werden, kregen de betreffende exemplaren door Henk en zijn derde vrouw Hammie persoonlijk thuisbezorgd - maar na het door de brievenbus duwen en aanbellen, maakte het tweetal zich ijlings uit de voeten. Belletjetrek van een ruim tachtigjarige...

Nadat de gemeente op aandringen van Krans voor ruim vier ton een Kamper schilderij van Springer op een veiling had aangeschaft, haalde Krans het doek persoonlijk met de auto uit Amsterdam op en stapte er pardoos de vergadering van burgemeester en wethouders mee binnen. Minder onschuldig was een affaire in 1956 rond een brief uit Kampen aan De Telegraaf waarin de gemeentesecretaris valselijk beschuldigd werd van een ongeoorloofd uitstapje naar een voetbalwedstrijd. Zowel de toen 28-jarige Henk als zijn vader namen de schuld op zich - maar onduidelijk bleef van wie de brief nu écht afkomstig was. Resultaat was dat vader Krans ontslag nam als wethouder en raadslid - en enkele jaren later uit Kampen vertrok, naar 't Harde.

Henk Krans, op zijn dakterras. 2004. (Foto: Freddy Schinkel).

De Mandos-affaire, zoals de kwestie de geschiedenis is ingegaan (naar de naam van de gemeentesecretaris), is Krans altijd blijven aankleven. Aan de borreltafel werden Henks keuze voor de VVD en het nooit bereiken van het wethoudersambt er altijd mee in verband gebracht.

Hij was driemaal gehuwd. Van 1957 tot 1985 met Antje Maria Kalisvaart, met wie hij vier kinderen kreeg; van 1986 tot 1999 met Agnes Wagemans en sinds 2000 met Hammie Buitenhuis.

Hij was voorzitter van de stichting die sinds 1992 het geld beheert van het Centraal Antennesysteem voor de binnenstad (CAS) - gutig omgedoopt tot Camper Algemeen Steunfonds - en zorgde er in die hoedanigheid mede voor dat Kampen extra werd verfraaid: de terugkeer van het Rozenlaantje in het park, een nieuwe fontein en - vorig jaar nog, kort na zijn overlijden - het plaatsen van een gouden harp boven op de muziektent op de Nieuwe Markt: 'Hermpjen' - koosnaampje voor zijn geliefde Hammie. Probleemloos ging dat verfraaien overigens zelden - vaak botsten Krans' ideeën met die van gemeentelijke afdelingen en leidden de CAS-voorstellen tot conflicten met de gemeente. Waarin Krans en de CAS - dat dan weer wel - meestal aan het langste eind trokken. Ook binnen andere constellaties, zoals de Heeren van

Campen, droeg Krans bij aan het verfraaien van de stad - zoals het vervangen en uitbreiden van de klokken van de Bovenkerk. De laatste klok kreeg als naam 'Martha Hermpjen' en ook een andere Bovenkerkklok, gefinancierd door de CAS, werd voorzien van een subtiele Krans-signatuur: de Stefanus, van het oud-Griekse stephanè, krans. Mooi dat hij nog volop genietend aanwezig kon zijn bij het gieten van de laatste klok en het in gebruik nemen van het nieuwe gelui in het voorjaar van 2011.

Hij was een fanatiek sportman en deed meerdere malen mee aan de Elfstedentocht. In het Kamper sportleven zette hij zich met veel elan in, vooral voor voetbalvereniging Go Ahead Kampen en IJscclub Tot Ons Genoegen. Winnen en zijn zin krijgen waren prominente trekken van zijn persoonlijkheid, maar tegelijk kon hij uiterst aimabel en verzorgend zijn - vermits hij zelf de regie maar in handen kon houden. Hij was er de man niet naar om lijnen te volgen die anderen uitzetten. Henk Krans heeft altijd zijn eigen, unieke plan getrokken en zich daarmee een bijzondere plaats verworven in de geschiedenis van zijn geliefde Kampen.